

Kúria

ítélet

Az ügy száma: Bfv.II.1526/2018/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács
elnöke, Dr. Feleky István előadó bíró, Dr. Krecsik
Eldoróda bíró
Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2019. április 15.
Az ügy tárgya: költségvetési csalás
büntette és más bűncselekmény
Terhelt(ek): ... és társai
Első fok: Törvényszék 24.B.573/2016/77. ítélet, 2018.
január 24. tárgyalás
Másodfok: -
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: Debreceni Fellebbviteli Főügyészség
Az indítvány iránya: ... II. rendű terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Debreceni Törvényszék 24.B.573/2016/77. számú ítéletét ... II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja:

- a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését mellőzi,
- ... II. rendű terhelt feltételes szabadságra legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható.

Egyebekben a megtámadott határozatot ... II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban felmerült 15.000 (tizenötezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] **I.** 1. A Debreceni Törvényszék a 2018. január 24. napján tartott tárgyaláson meghozott, kihirdetett és 2018. február 26. napján jogerős 24.B.573/2016/77. számú ítéletével - az ismeretlen helyen tartózkodó - ... **II.** rendű terheltet bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §).
- [2] Ezért őt - halmazati büntetésül - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett 1 év börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén feltételes szabadságra a (szabadságvesztés) büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható. A **II.** rendű terheltet 127.055 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.
- [3] 2. A **II.** rendű terheltet a Miskolci Városi Bíróság - a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2011. február 17. napján meghozott 3.Bf.2174/2010/4. számú határozatával jogerős - 28.B.2068/2010/5. számú ítéletével csalás büntette miatt végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett 6 hónap börtönbüntetésre ítélte (ítélet 3. oldal). A próbaidő 2013. február 16. napjával telt volna le. A szabadságvesztés végrehajtását a Miskolci Járásbíróság a 2017. november 21. napján jogerős 16.B.2139/2015/56. számú ítéletével elrendelte.
- [4] 3. Az irányadó tényállás **I.** pontja alapján a költségvetési csalás büntettét az **I.** rendű terhelt tettesként 2011. augusztus 30. és 2012. augusztus 23. napjain követte el, amikor a képviselőjére jogosult **II.** rendű terhelt által a **cég 1** nevében kiállított fiktív számlákat felhasználva az **I.** rendű terhelt által képviselt **cég 2** által elnyert - részben uniós költségvetésből, részben Magyarország költségvetéséből finanszírozott - pályázati összeg kifizetése iránti kérelmét benyújtotta.
- [5] Az irányadó tényállás **II.** pontja alapján a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét az **I.** rendű terhelt tettesként 2011. július 20., 2011. október 20., 2012. január 20. és 2012. április 20. napjain követte el, amikor a **II.** rendű terhelt által a **cég 1** nevében kiállított fiktív számlákat a **cég 2** könyvelésébe és általános forgalmi adó bevallásába beállította, s az adóbevallásokat a megjelölt napokon az adóhatósághoz benyújtotta.
- [6] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség - az elsőfokú bírósághoz 2018. május 2-án, a Kúriához első felterjesztéssel 2018. június 28-án, majd hiánypótló második felterjesztéssel 2018. november 21-én érkezett -

Bf.148/2018/1-I. számú beadványában felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a II. rendű terhelt terhére a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 416. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulataát megjelölve: a szabadságvesztés végrehajtásának törvénysértő felfüggesztése miatt, a végrehajtás felfüggesztésének mellőzése érdekében.

- [7] A felülvizsgálati indítvány szerint a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése törvénysértő, mert a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el [Btk. 86. § (1) bekezdés c) pont].
- [8] A fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot nyilvános ülésen változtassa meg, s hozzon a törvénynek megfelelő határozatot. Mellőzze a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését, a II. rendű terheltet a közügyek gyakorlásától is tiltsa el és állapítsa meg, hogy a II. rendű terhelt feltételes szabadságra legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható. Egyebekben pedig a megtámadott határozatot (a II. rendű terhelt tekintetében) „hagyja helyben” (helyesen: hatályában tartsa fenn).
- [9] A Legfőbb Ügyészség a BF.607/2018/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt - annak indokaival egyetértve - fenntartotta.
- [10] A Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot tanácsülésen változtassa meg. Mellőzze a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését és a II. rendű terheltet közügyektől eltiltásra is ítélje.
- [11] A II. rendű terhelt és a Kúria által kirendelt védő nem tett észrevételt a főügyészség felülvizsgálati indítványára és a Legfőbb Ügyészség indítványára.
- [12] **III.** A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [13] 1. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 424. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsülésen bírálja el, kivéve, ha az ügyész a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Ebben az esetben az indítványról nyilvános ülésen határoz. A (2) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy a tanács elnöke a tanácsülésre tartozó ügyben nyilvános ülést tűzhet ki.
- [14] Az új büntetőeljárási törvény szerint a Kúria a felülvizsgálati indítványt - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - tanácsülésen bírálja el [Be. 660. § (1) bekezdés]. A Kúria a felülvizsgálati indítványról nyilvános ülésen határoz, ha a) a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozza, vagy b) ezt a tanács elnöke egyéb okból szükségesnek tartja [Be. 660. § (2) bekezdés].
- [15] A felülvizsgálati indítvány a II. rendű terhelt terhére irányul. A felülvizsgálati indítvány átvételét a II. rendű terhelt megtagadta, a kézbesítés tehát szabályszerű [Be. 132. § (2) bekezdés a) pont]. A védő a felülvizsgálati indítvány részére 2018. december 12. napján történt kézbesítésétől számított nyolc napon belül, és azt követően sem indítványozta nyilvános ülés tartását.
- [16] A jelen ügyben a Kúria nem látott ésszerű okot arra, hogy eltérjen a főszabálytól, ezért tanácsülésen bírálta el a felülvizsgálati indítványt.
- [17] 2. A terhelt terhére az ügyészség terjeszthet elő felülvizsgálati indítványt [Be. 651. § (1) bekezdés].

Felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére a jogerős ügydöntő határozat közlésétől számított hat hónapon belül lehet előterjeszteni [Be. 652. § (3) bekezdés].

[18] Az ügyész a 2018. október 1. napján tartott másodfokú nyilvános ülésen nem volt jelen, és nincs adat a másodfokú ítélet ügyész általi átvételéről. A felülvizsgálati indítvány azonban 2018. május 2-án, tehát a jogerőre emelkedéstől számított hat hónapon belül megérkezett az elsőfokú bíróságoz, tehát joghatályos.

[19] 3. Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel [korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pont].

[20] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását [Be. 649. § (1) bekezdés c) pont].

[21] A felülvizsgálati indítvány - feltehetően elírással - hivatkozott a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata, ami helyesen: 3. fordulat, s az megegyezik a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontjával.

[22] A Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt vagy felfüggesztésének próbaideje alatt követte el.

[23] A felülvizsgálati indítvány a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pont 2. fordulatan alapul.

[24] Az I.2. pontban rögzítettek szerint II. rendű terheltet a 2011. február 17. napján jogerős ítélettel ítélték végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, így a próbaidő 2013. február 16. napjával telt volna le.

[25] A II. rendű terhelt mindkét és egyaránt szándékos bűncselekményt 2011. július 20. és 2012. augusztus 23. napjai között, egyaránt a 2011. február 17. és 2013. február 16. napjai között folyó próbaidő alatt követte el.

[26] A felülvizsgálati indítványban állított törvénysértés tehát valóban megvalósult és az kizárólag a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésével lehet kiküszöbölni.

[27] A felülvizsgálati indítványában az ügyész - a Legfőbb Ügyészség által véglegesített formájában is - indítványt tett a II. rendű terhelt közügyektől eltiltásra ítélésére is.

[28] Ezzel a Kúria nem értett egyet.

[29] A felülvizsgálati indítvány a szabadságvesztés végrehajtásának

felfüggesztését kifogásolta.

- [30] Márpedig a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot - a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.
- [31] A megtámadott részt a szabadságvesztés végrehajtásának a felfüggesztése, és a meghatározott ok az azt kizáró Btk. 86. § (1) bekezdés 2. fordulata. Ennélfogva a Kúria kizárólag abban a kérdésben dönthet, hogy törvénysértő-e a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése, s ha igen, azt annak mellőzésével küszöbölheti ki.
- [32] A közügyek gyakorlásától el kell tiltani azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélnék, és méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában részt vegyen [Btk. 61. § (1) bekezdés].
- [33] A közügyektől eltiltás kiszabásának két eleme (a szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztés ítélnék; méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában részt vegyen) az „és” kitéttel egyrészt összekapcsolt feltételrendszer alkot, másrészt a méltatlanság olyan törvényi fogalom, amely bírói értékelést igényel. Következésképpen a közügyektől eltiltás kiszabása az „el kell tiltani” megfogalmazás ellenére nem parancsoló jellegű, azaz nem eltérést nem engedő büntetési nem.
- [34] A szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének mellőzése mellett nincs is elengedhetetlenül szükség a II. rendű terhelt közügyektől eltiltásra ítélésére.
- [35] 4. A Kúria a hivatalból lefolytatott vizsgálata [Be. 659. § (6) bekezdés] alapján a felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértést nem észlelt.

Az indítvány és a döntés egyező elvi tartalma

- [36] A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése törvénysértő, ha a terhelt a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje alatt követi el.

Záró rész

- [37] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva - az ügyészség felülvizsgálati indítványának helyt adott. A támadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta akként, hogy mellőzte a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést [Be. 662. § (2) bekezdés c) pont].
- [38] A Btk. 38. § (1) bekezdés 1. fordulata szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ügydöntő határozatában megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját. A Kúria ezért - bár a Legfőbb Ügyészség az általa véglegesített felülvizsgálati indítványban erre nem tett indítványt - a törvény kötelező rendelkezése alapján kimondta, hogy a II. rendű terhelt feltételes szabadságra legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő

napon bocsátható [Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont].

- [39] Egyebekben a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés].
- [40] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő díjaként felmerült bünygyi költséget a 32/2017. (XII.27.) IM rendelet 1. § (2) bekezdésére figyelemmel a 7. § (3) bekezdése alapján 15.000 forintban állapította meg, melyet a Be. 664. § (1) bekezdés 2. mondata alapján az állam visel.
- [41] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. Az ítélet ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. április 15.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.1526/2018/10. számú végzése 2019. április 15. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2019. április 15. napján.

. Molnár Gábor Miklós s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő